

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: منطق درس هشتم تستی

تاریخ آزمون:

۱ قیاس زیر چه شکلی از اشکال چهارگانه است؟

بعضی حیوان‌ها اسب نیستند.

بعضی جسم‌ها حیوان‌اند.

۱ شکل چهارم

۲ شکل سوم

۳ شکل اول

۴ شکل دوم

۲ کدام عبارت دربارهٔ «قیاس اقترانی» نادرست است؟

۱ لازم است موضوع یا محمول یک مقدمه، قرین موضوع یا محمول مقدمهٔ دیگر باشد.

۲ در هر چهار شکل آن، تکرار حد وسط برای ارتباط دو مقدمه شرط اول نتیجه‌گیری است.

۳ اگر در شکل اول جای دو مقدمه عوض شود، شکل چهارم به دست می‌آید.

۴ همهٔ اجزای پخش شده در مقدمات قیاس، در نتیجه قرین یکدیگر قرار می‌گیرند.

۳ انتاج یا عدم انتاج ضروب مختلف هر یک از اشکال قیاس اقترانی به کدام عامل بستگی دارد؟

۱ شرایط صفرای قیاس

۲ جایگاه حد وسط

۳ کمیت مقدمات

۴ سور و کیفیت مقدمات قیاس

۴ در صورتی که علامت‌گذاری قیاسی به شرح زیر باشد، چرا آن قیاس نامعتبر است؟

$(+ / -) (- / +) (+ / -)$

۱ هر دو مقدمه سالبه هستند.

۲ حد وسط در هر دو مقدمه منفی است.

۳ موضوع در نتیجه منفی و در مقدمهٔ دوم مثبت است.

۴ موضوع در نتیجه مثبت و در مقدمهٔ اول منفی است.

۵ می‌دانیم که نتیجه و یکی از مقدمات قیاسی، به ترتیب «بعضی د الف نیست»، و «هر الف ب است»، هستند. مقدمهٔ دیگر این قیاس، کدام است؟

۱ هیچ ب د نیست.

۲ بعضی الف د نیست.

۳ بعضی د ب نیست.

۴ بعضی ب د نیست.

۶ کدام استدلال از لحاظ صورت استدلال معتبر نیست؟

۱ بعضی تعریف‌ها فکر نیستند، هر استدلالی فکر است؛ بعضی تعریف‌ها استدلال‌ها نیستند.

۲ بعضی آدم‌ها خوشبخت نیستند. بعضی آدم‌ها از زندگی ناراضی‌اند؛ بعضی خوشبخت‌ها از زندگی ناراضی‌اند.

۳ بعضی مدرسه‌ها نوساز نیستند. هر گران‌قیمتی نوساز است؛ بعضی مدرسه‌ها گران‌قیمت نیستند.

۴ هر تصویری غیرتصدیق است، هیچ غیرتصدیق استدلال نیست؛ هیچ تصویری استدلال نیست.

۷ در کدام گزینه، هم در موضوع و هم در محمول، منظور گوینده، همهٔ مصادیق است؟

۱ ملاصدرا فیلسوف است.

۲ همهٔ گردوها گرد هستند.

۳ هیچ شهری بی‌ترافیک نیست.

۴ برخی کشورها پرجمعیت نیستند.

۸ نقیض کدام یک از قضایای زیر می‌تواند به همراه قضیهٔ «هیچ ج ب نیست» یک قیاس اقترانی شکل دوم منتج بسازد؟

۱ هر الف ب است.

۲ بعضی الف ب نیست.

۳ بعضی الف ب است.

۴ هر ب الف است.

۹ در کدام گزینه شکل چهارم قیاس اقترانی آمده است؟

۱ هر جانوری مهره‌دار است، بعضی مهره‌داران پرنده هستند.

۲ بعضی کشتزارها دیمی هستند، بعضی باغ‌ها دیمی هستند.

۳ هر صنعتگری تنومند است، هر تنومندی ورزشکار است.

۴ بعضی ماهی‌ها پولک دارند، هر مهره‌داری ماهی است.

۱۰ دامنهٔ مصادیق گزاره‌های زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

«هر انسانی فانی است»

«هیچ مؤمنی دروغگو نیست»

(+ / +) (- / -) ۴

(+ / +) (- / +) ۳

(+ / +) (+ / -) ۲

(- / +) (+ / +) ۱

۱۱ کدام گزینه دامنهٔ مصادیق موضوع و محمول گزارهٔ زیر را به‌درستی نشان می‌دهد؟

«هر میلیاردری کلاه‌بردار است»

+ / - ۴

- / - ۳

- / + ۲

+ / + ۱

۱۲ نوع هر یک از مغالطه‌های زیر را مشخص کنید.

الف) بعضی پرندگان پرواز می‌کنند. بعضی پرندگان گوشت‌خوارند. پس بعضی پروازکننده‌ها گوشت‌خوارند.

ب) بعضی از فلزها روی هستند. روی، لفظ ادبی صورت است. پس بعضی از فلزها، لفظ ادبی صورت هستند.

۱ عدم رعایت شرایط انتاج - نداشتن حد وسط ۲ نتیجه‌گیری از قیاس عقیم - عدم رعایت شرایط انتاج

۳ عدم رعایت شرایط نتیجه‌گیری - ایهام انعکاس ۴ نتیجه‌گیری از قیاس عقیم - ترکیب مفصل

۱۳ اساس تعیین اعتبار یک قیاس و دلیل نامعتبر بودن قیاس زیر چیست؟

«هر کارمندی دیپلم دارد، بعضی دیپلمه‌ها بی‌کارند؛ پس بعضی کارمندان بی‌کارند.»

۱ تعیین دامنهٔ مصادیق موضوع - عدم تکرار حد وسط

۲ تعیین دامنهٔ مصادیق محمول - سالبه بودن هر دو مقدمه

۳ تعیین دامنهٔ مصادیق موضوع و محمول - منفی بودن علامت حد وسط در هر دو مقدمه

۴ تعیین دامنهٔ مصادیق موضوع و محمول - علامت محمول نتیجه منفی است.

۱۴ علامت‌گذاری زیر مربوط به کدام استدلال است؟

(+ / +) (+ / +) (- / +)

۱ برخی فلزات جیوه‌اند / هیچ عایقی جیوه نیست / بعضی فلزات عایق نیستند ۲ هر جیوه‌ای فلز است / بعضی جامدها فلزند / برخی جیوه‌ها جامدند

۳ هر جیوه‌ای فلز است / هیچ عایقی فلز نیست / هیچ جیوه‌ای عایق نیست ۴ هر جیوه‌ای فلز است / بعضی مایع‌ها فلز نیستند / برخی مایع‌ها جیوه نیستند

۱۵ قیاس زیر چه شکلی از اشکال چهارگانه است؟

هر انسانی حیوان است.

هر حیوانی حساس است.

۴ شکل چهارم

۳ شکل اول

۲ شکل سوم

۱ شکل دوم

۱۶ دامنهٔ مصادیق گزاره‌های زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

«امامان شیعه ۱۲ نفر هستند»

«وَرَد بر وزن فعل نیست»

(- / +) (+ / -) ۴

(+ / +) (+ / +) ۳

(- / +) (+ / +) ۲

(+ / +) (- / +) ۱

۱۷ کدام قیاس معتبر است؟

۱ اگر این قلم می‌نویسد، پس جوهر دارد. قلم جوهر دارد؛ پس می‌نویسد.

۲ اگر علی به خانه آمده بود، در قفل نبود. در قفل است، پس علی نیامده است.

۳ هیچ درنده‌ای علف‌خوار نیست. بعضی از علف‌خوارها یال دارند؛ پس بعضی از درندگان یال ندارند.

۴ اگر جسمی فلزی باشد، در اثر حرارت داغ می‌شود. این ظرف فلزی نیست؛ پس در اثر حرارت داغ نمی‌شود.

۱۸) در کدام گزینه به ترتیب اعتبار یا عدم اعتبار و شکل قیاس‌های زیر به درستی ذکر شده است؟
 الف) هیچ دکتری پولدار نیست. بعضی پولدارها شاد هستند؛ پس بعضی دکنرها شاد نیستند.
 ب) بعضی بچه‌ها بازیگوش هستند. هر بچه‌ای باهوش است؛ پس بعضی بازیگوش‌ها باهوش هستند.

- ۱) شکل اول و نامعتبر - شکل سوم و معتبر
 ۲) شکل اول و نامعتبر - شکل دوم و معتبر
 ۳) شکل چهارم و نامعتبر - شکل سوم و نامعتبر
 ۴) شکل اول و معتبر - شکل سوم و معتبر

۱۹) در کدام گزینه شرایط معتبر بودن قیاس اقترانی به درستی رعایت شده است؟

- ۱) هر کتابی نویسنده دارد. هر مقاله‌ای نویسنده دارد؛ پس هر کتابی مقاله‌ای دارد.
 ۲) بعضی مثلث‌ها قائم‌الزاویه هستند. بعضی مثلث‌ها مثلث هستند؛ پس بعضی قائم‌الزاویه‌ها مثلث هستند.
 ۳) بعضی انسان‌ها نیکوکارند. هیچ نیکوکاری ظالم نیست. پس بعضی انسان‌ها ظالم نیستند.
 ۴) هیچ ایرانی اروپایی نیست. بعضی ایرانی‌ها مسیحی هستند. پس بعضی اروپایی‌ها مسیحی نیستند.

۲۰) کدام گزینه، قیاس اقترانی شکل چهارم است؟

- ۱) هر ایرانی آسیایی است. برخی مسلمانان ایرانی هستند. برخی آسیایی‌ها مسلمان هستند.
 ۲) هر درختی جاندار است. هر جانداري رشد و نمو می‌کند. هر درختی رشد و نمو می‌کند.
 ۳) هر فلزی عنصر است. بعضی از فلزها مایع هستند. بعضی عنصرها مایع هستند.
 ۴) هر قویی سفید است. هیچ کلاغی سفید نیست. هیچ قویی کلاغ نیست.